

QUYẾT ĐỊNH CỦA BỘ TRƯỞNG BỘ Y TẾ

Y tế;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Điều trị, Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng vệ sinh an toàn thực phẩm,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Nay ban hành kèm theo Quyết định này bản hướng dẫn chẩn đoán, xử trí và phòng ngộ độc cá Nóc.

Điều 2. Hướng dẫn chẩn đoán, xử trí và phòng ngộ độc cá Nóc được áp dụng trong tất cả các cơ sở khám chữa bệnh của Nhà nước, bán công, dân lập, tư nhân và các cơ sở khám chữa bệnh có vốn đầu tư nước ngoài.

Điều 3. Quyết định này có hiệu lực sau 15 ngày, kể từ ngày ký ban hành. Các quy định trước đây trái với quy định trong Quyết định này đều bãi bỏ.

Điều 4. Chánh Văn phòng, Chánh Thanh tra, Vụ trưởng Vụ Điều trị, Vụ trưởng các Vụ của cơ quan Bộ Y tế, Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng vệ sinh an toàn thực phẩm, Giám đốc Sở Y tế ở các tỉnh miền Trung như: Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị đến Phú Yên, Quy Nhơn, Quảng Ngãi,... thậm chí ngay tại Hà Nội và một số tỉnh không có bờ biển do ăn phải cá Nóc khô và cá Nóc đông lạnh.... Để bảo vệ sức khỏe và tính mạng của nhân dân, Bộ Y tế hướng dẫn chẩn đoán, xử trí và phòng ngộ độc cá Nóc như sau:

I. ĐẠI CƯƠNG

1. Cơ chế gây độc TTX: ức chế hoạt động bơm kênh Na^+ và K^+ qua màng tế bào thần kinh cơ, ngừng dẫn truyền TK- cơ gây liệt cơ xương, cơ hô hấp....

Sau khi ăn cá Nóc có TTX, chất độc này hấp thụ nhanh qua đường ruột, dạ dày trong 5-15 phút.

Đỉnh cao TTX trong máu là 20 phút và thải tiết qua nước tiểu sau 30 phút tới 3 - 4 giờ. Ăn cá Nóc có

TTX từ 4-7g sẽ gây ra triệu chứng ngộ độc. Theo cơ quan quản lý thuốc và thực phẩm Mỹ, liều tử vong đối với người là 1-2 mg.

4 người bệnh đã có bệnh tăng huyết áp từ trước.

3. Xét nghiệm: Xác định độc tố Tetrodotoxine nếu có điều kiện).

4. Chẩn đoán phân biệt: Với các trường hợp dị ứng hoặc số phản vệ do ăn bất kỳ loài cá biển hoặc thực phẩm biển khác. Các trường hợp này có các triệu chứng sau: Khó thở kiểu hen, mạch tăng, hạ huyết áp, rối loạn tiêu hóa, da đỏ ngứa ngay sau khi ăn.

III. HƯỚNG DẪN XỬ TRÍ

1. Tại nơi ăn cá:

Ngay khi có dấu hiệu đầu tiên: tê môi, tê tay (người bệnh vẫn còn tỉnh):

1.1. Gây nôn, để phòng bệnh nhân bị sặc (để bệnh nhân nằm tư thế nghiêng, đầu thấp).

1.2. Than hoạt (bột hay nhũ):

Người lớn: uống 30g + 250ml nước sạch quấy đều.

Trẻ 1-12 tuổi: uống 25g pha với 100-200ml nước sạch quấy đều.

Trẻ dưới 1 tuổi: uống 1g/kg pha với 50ml nước sạch quấy đều.

Có thể cho người lớn và trẻ em trên 12 tuổi uống 1 lọ than hoạt nhũ 30ml.

Đưa người bệnh đến bệnh viện.

Uống than hoạt sớm trong vòng 1 giờ sau khi ăn cá sẽ có hiệu quả cao, loại bỏ chất độc, chống chỉ định khi người bệnh đã hôn mê hay rối loạn ý thức.

1.3. Nếu người bệnh có rối loạn ý thức, hôn mê, thở yếu hoặc ngừng thở, tím: thổi ngạt miệng miệng hay miệng mũi hoặc qua canun Mayo hai chiều.

2. Trên xe cấp cứu:

2.1. Đảm bảo hô hấp:

Để bệnh nhân nằm nghiêng, đầu thấp tránh sặc.

Thở ôxy và bóp bóng (ambu) nếu bệnh nhân tím và ngừng thở, đặt nội khí quản, bơm bóng chèn (nếu có điều kiện) để tránh sặc.

2.2. Đảm bảo huyết động:

Duy trì huyết áp trên 90 mmHg: Truyền dịch Natriclorua 0,9% hoặc Glucose 5%.

Nếu nhịp tim chậm dưới 60 lần/phút: Atropin sunphat ống 0,25mg/ml, liều dùng 0,5-1,5 mg, tiêm tĩnh mạch, cứ 5-10 phút tiêm nhắc lại một lần, duy trì nhịp tim trên 70 lần/phút.